

Problem polega na rozwiązaniu równania $y = A^{-1}x$ oraz obliczenia wyznacznika macierzy A , z tym że macierz A jest pasmowa. W ogólnym przypadku rozwiązanie równania miałoby złożoność obliczeniową $O(N^3)$. Używając struktury macierzy można rozwiązać to równanie ze złożonością $O(N)$.

Macierz A

Macierz pasmową A można zapisać w tablicy prostokątnej $L + U + 1$ na N , gdzie L oznacza liczbę pasem pod główną diagonalą a U nad nią. Macierz w zadaniu jest podana

$$\text{jako } A_N = \begin{bmatrix} 1.2 & 0.1 & 0.15 & & 0 \\ 0.2 & 1.2 & \frac{0.1}{2} & \frac{0.15}{2^2} & \\ & \dots & \dots & \dots & \dots \\ & & 0.2 & 1.2 & \frac{0.1}{N} \\ 0 & & & 0.2 & 1.2 \end{bmatrix} \text{ z } L = 1 \text{ i } U = 2. \text{ Przykład macierzy dla } N = 10 \text{ jest}$$

wyświetlony przez program.

Rozkład LU

Dla ogólnej macierzy rozkład LU obliczany jest za pomocą równań

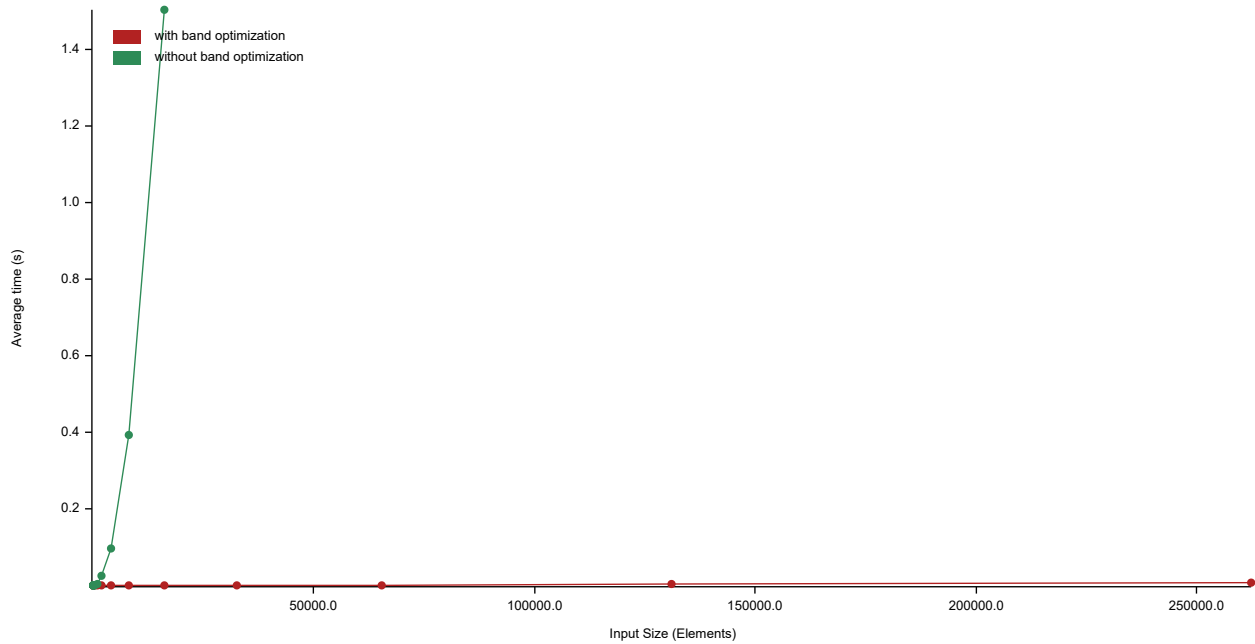
$$u_{k,m} = a_{k,m} - \sum_{j=1}^{k-1} l_{k,j} u_{j,m} \text{ dla } m = k, k+1, \dots, n \text{ i } l_{i,k} = \frac{(a_{i,k} - \sum_{j=1}^{k-1} l_{i,j} u_{j,k})}{u_{kk}} \text{ for } i = k+1, k+2, \dots, n. \text{ Dla macierzy pasmowej można te równania zoptymalizować do}$$

$$u_{k,m} = a_{k,m} - \sum_{j=\max(1, k-L, m-U)}^{k-1} l_{k,j} u_{j,m} \text{ for } m = k, k+1, \dots, k+U \leq n \text{ i}$$

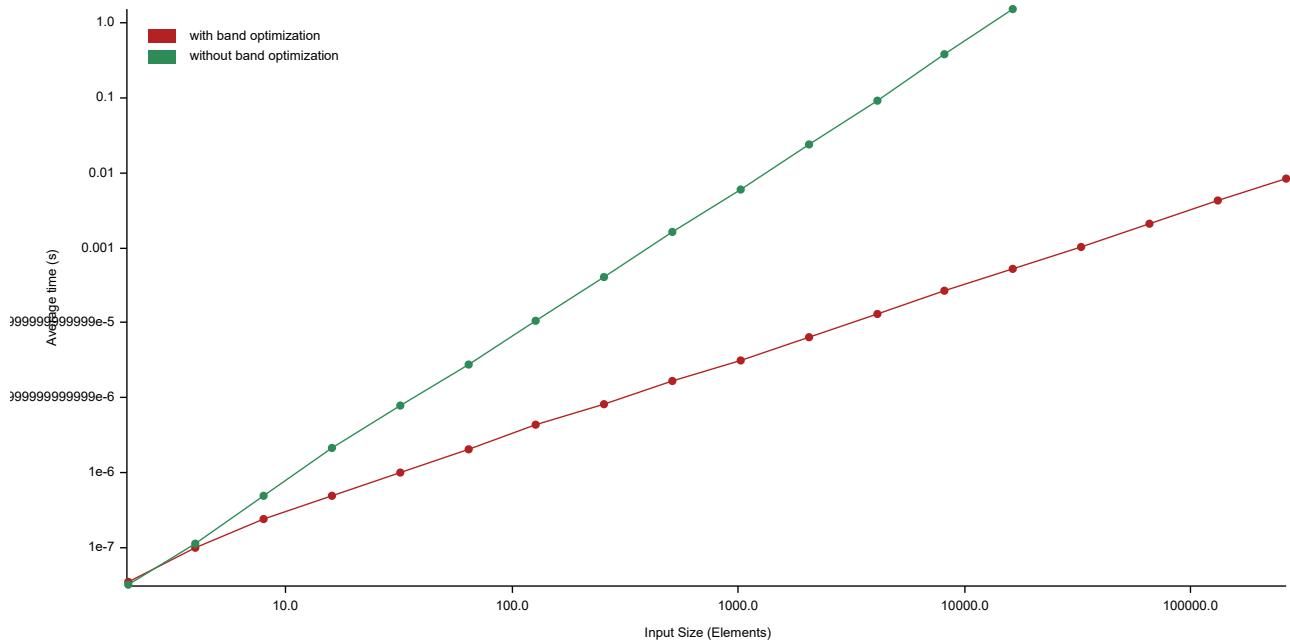
$$l_{i,k} = \frac{(a_{i,k} - \sum_{j=\max(1, i-L, k-U)}^{k-1} l_{i,j} u_{j,k})}{u_{k,k}} \text{ for } i = k+1, k+2, \dots, k+L \leq n.$$

Ta optymalizacja pozwala na rozkład LU macierzy w czasie liniowym:

LU decomposition: Comparison

LU decomposition: Comparison

Wykresy pokazują czas rozkładu LU w zależności od wielkości macierzy. W kolorze zielonym przedstawiona jest metoda ogólna, a na czerwono metoda zoptymalizowana dla macierzy pasmowych.

Wyznacznik

Po rozkładzie LU, obliczenie wyznacznika również można obliczyć w czasie liniowym:

$$\det A = \prod_{i=1}^N U_{i,i}.$$

Dla macierzy z zadania numerycznego dla $N = 124$ wyznacznik jest równy 6141973498.857843399047852.

Rozwiązanie równania

Używając rozkładu LU, równanie $y = A^{-1}x$ rozwiązuje się używając wyłącznie forward i back substitution: najpierw $y_m = \frac{b_m - \sum_{i=1}^{m-1} l_{m,i} y_i}{l_{m,m}}$ dla $m = 1, \dots, n$, a później $x_m = \frac{y_m - \sum_{i=m+1}^n u_{m,i} x_i}{u_{m,m}}$ for $m = n, \dots, 1$. Tutaj również można użyć struktury macierzy, otrzymując zoptymalizowane równania: $y_m = b_m - \sum_{i=\max(1, m-L)}^{m-1} l_{m,i} y_i$ dla $m = 1, \dots, n$ i $x_m = \frac{y_m - \sum_{i=m+1}^{\min(n, m+U)} u_{m,i} x_i}{u_{m,m}}$ dla $m = n, \dots, 1$. Otrzymany wynik przykładowy (prawdziwy dla macierzy z zadania jest bardzo duży; w całości wypisuje go program) dla macierzy o wymiarach 10×10 to

$$y_{10} = \begin{bmatrix} 0.4487008278590469 \\ 1.4132732873429976 \\ 2.1348778522322926 \\ 2.869013253466097 \\ 3.5914886842267686 \\ 4.311606217445992 \\ 5.029800647623075 \\ 5.746749942177135 \\ 6.475040195123446 \\ 7.254159967479426 \end{bmatrix}.$$